

بررسی اهمیت تاثیر سازماندهی فضای باز به افزایش کیفیت زندگی در مجتمع مسکونی

سمانه فلاحت کارآبکنار^۱، کمال رهبری منش^۲*

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی معماری، گروه معماری، دانشکده معماری و شهرسازی، واحد قزوین، دانشگاه آزاد اسلامی، قزوین، ایران،
s.falahatkar@yahoo.com

۲- استادیار، گروه معماری، دانشکده معماری و شهرسازی، واحد قزوین، دانشگاه آزاد اسلامی، قزوین، ایران، pr.rahbary@yahoo.com

چکیده

از زمان استقرار بشر در سرپناه‌های ساخته شده توسط وی، انسان همواره در پی یافتن اندیشه‌ها و مفاهیم جدید برای دستیابی به آسایش و رفاه بیشتر بوده است. در معماری اساسی‌ترین عامل مردم‌اند، بنابراین شناخت نیازهای ساکنان یک مجتمع مسکونی و تلاش برای رسیدن به احساس رضایت سبب ارتقاء کیفیت زندگی خواهد شد. بنابراین باید شناخت درستی از نیازهای انسان و عوامل موثر بر کیفیت زندگی انجام گیرد. در این پژوهش تلاش می‌شود تا میزان تاثیر عامل فضاهای باز که برای ایجاد کیفیات اساسی معماری مسکونی تاثیر دارند، شناسایی شده و با توجه به آن، از گسترش فضای باز در واحدهای مسکونی در جهت غنابخشیدن به کیفیت زندگی استفاده شود. پژوهش حاضر ترکیبی از روشهای کیفی و کمی است و با توجه به روش گردآوری اطلاعات در چارچوب روش توصیفی-تحلیلی و پیمایشی قرار می‌گیرد. جهت آزمون فرض، پرسشنامه‌ای تدوین و اطلاعاته مربوطه حاصل از تکمیل آن توسط ۷۱ خانوار و به صورت ۱۷۷۵ داده آماری در نرم افزار SPSS تحلیل شد. نتیجه نشان دهنده رابطه‌ای معنادار و مستقیم بین افزایش کیفیت زندگی و سازماندهی فضای باز می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: کیفیت زندگی، فضای باز، فضای نیمه باز، مجتمع مسکونی

۱- مقدمه

امروزه انسانها به دلایل مختلف ملزم به زندگی در مجموعه‌های چندین خانواری هستند، اما نه تنها از مزایای زندگی جمعی برخوردار نیستند، بلکه این امر را عاملی برای خدشه دار شدن حس خلوت و زندگی فردی خویش می‌دانند. در معماری اساسی‌ترین عامل مردم هستند. از این رو معنای هراتر معماری بدین وابسته است که این اثر تا چه اندازه آسایش، آرامش و رضایت مردم را تامین می‌کند و در پاسخ به نیازهای ایشان کارا است [۱]. شناخت نیازهای ساکنان در یک مجتمع مسکونی و تلاش برای رسیدن به احساس رضایت سبب ارتقاء کیفیت زندگی خواهد شد. امروزه ابعاد فضاهای داخلی واحدهای مسکونی به طور کلی و بخصوص برای اقشار معینی از جامعه کاهش یافته است. با کوچک شدن مسکن، بسیاری از نیازهای جاری زندگی، امکان تجلی در فضای محدود خصوصی واحد مسکونی را نمی‌یابند و طبیعی است که فضایی در خارج از واحد سکونت به منظور تامین سایر نیازهای ساکنین مجموعه در نظر گرفته شود. به همین دلیل توجه به فضای باز و نیمه باز اهمیت و کارکرد ویژه‌ای می‌یابد [۲].